

עֲרַפָּה אֵימָא דְעַרְבֵי רַב, דְּאִתְמַר בְּהוּן (שמות לד ט) כִּי עִם קָשָׁה עוֹרְףָּה הוּא, דְּחִזְרַת לְסַרְחָנָה, וְחִזְרַת עוֹרְףָּה לְגַבֵּי חֲמוּתָהּ, כְּלִיּוֹן בְּעֵלָה דְעַרְפָּה, יִצְרֵה הָרַע דְּאִתְיָא כְּלִיּוּה מְנִיָּה לְעֵלְמָא, וְאִיהוּ כְּלִיּוֹן, וְאִתְתִּיָּה לִילִית כְּלִיּוּה. נִשְׁמָה וְנַפְשָׁה כַּד בְּרַשׁ אִיהוּ מְחֻוּיָּב בְּחֻבְיָן וּמִתְגַּבְרִין עַל אַבְרַיִם, נִשְׁמַת חַיִּים אֲסַתְלַקַת מִן גּוּפָא, וְנַפְשָׁה אֲשַׁתְאַרַת תַּמָּן, וְאִתְמַר בְּהַ (רות ג ז) וַתִּגַּל מְרַגְלוֹתָיו, לְגַבֵּי מְאֵן לְגַבֵּי צְדִיק וְדָא בְרִית מִיָּלָה, דְּאִיהוּ בּוֹעִז ב"ו ע"ז תְּקִיף עַל יִצְרֵיהּ, וַיִּמַּד שֵׁשׁ שְׁעוּרִים וַיִּשֶׁת עֲלֶיהָ (שם טז), שׁוּקִיו עֲמוּדֵי שֵׁשׁ (שיר ה טז), שׁוֹאֵינַת לֹוֹן עֲלֶיהָ לְאֲגָנָא עֲלֶיהָ, וְאִתְמַר וַתִּלְכְּנָה שְׁתֵּיהֶם בְּשִׂכְנֵיהֶם עֲלָהּ וַתִּתְאַהּ, וְעֲלִיָּהּ אִתְמַר (רות ד יז) וַתִּקְרָאנָה לֹוֹ הַשִּׁכְנֹת שֵׁם, לְאִמְרֵי יֶלֶד בֶּן לְנַעֲמִי, דָּא עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא דְאִתְמַר בֵּיהּ (שמות ד כב) בְּנֵי כְּרִי יִשְׂרָאֵל, כַּד חָאבוּ יִשְׂרָאֵל וְגִרְמוּ לְאֲסַתְלַקָּא שְׂכִינְתָא, עֲלָהּ אִתְמַר בְּשִׂכְנֵיהֶם תִּתְאַהּ וַתִּגַּל מְרַגְלוֹתָיו (רות ג ז).

דְּכַר אַחַר וַתִּלְכְּנָה שְׁתֵּיהֶם, אִיהוּ מְמַלְל בְּגוּפָא וְנַפְשָׁה, וּמִרְחִימוּ דְגוּפָא כַּד אִיהוּ בְּעַל תְּשׁוּבָה, יִימָא נַפְשָׁה לְגַבֵּהּ בְּאִשְׁרֵי תְּמוּתֵי אָמוּת וְשֵׁם אֶקְבֵּר (שם א יז). וְלֹא תִזְוִי נַפְשָׁה בְּקַבְרָא מְנִיָּה, וְעֲלָהּ אִתְמַר (משלי ו כב) בְּהִתְהַלֵּךְךָ (דף עו ע"א) תִּנְחָה אוֹתְךָ בְּעֵלְמָא דִּין, בְּשִׁכְבְּךָ תִּשְׁמֹר עֲלֶיךָ בְּקַבְרָא, וְהִקִּיצוֹת לְתַחֲיִית הַמֵּתִים (ג"א לְעוֹלָם הַבָּא) הִיא תְּשִׁיחְךָ, דָּא נַפְשָׁה לְגַבֵּי גּוּפָא, וּבּוֹצִינָא קְדִישָׁא אִם גּוּפָא לָא חִזַּר בְּתִיבְתָא, וְחִזַּר עוֹרְףָּה לְגַבֵּי תִיבְתָא, נַפְשָׁה אִתְפָּרַשׁ מְנִיָּה וְאִתְקַרֵּי עַרְפָּה, וְגוּפָא דָּא אִתְאַבִּיד מִתְרִין עֲלֵמִין.

עֲרַפָּה הִיא הָאֵם שֶׁל הָעַרְבִי רַב, שְׁנֵאמַר בְּהֵם כִּי עִם קָשָׁה עוֹרְףָּה הוּא, שְׁחִזְרָה לְסַרְחָנָה וְהִחְזִירָה עוֹרְףָּה לְחֲמוּתָהּ, כְּלִיּוֹן בְּעֵלָה שֶׁל עֲרַפָּה, יִצְרֵה הָרַע, שְׂבָאָה כְּלִיָּה מִמְּנֹו לְעוֹלָם, וְהוּא כְּלִיּוֹן, וְאִשְׁתּוּ לִילִית כְּלִיָּה.

נִשְׁמָה וְנַפְשָׁה, כְּשֶׁאֲדָם מְחֻיָּב בְּחֻטְאִים וְהֵם מִתְגַּבְרִים עַל הָאִבְרַיִם, נִשְׁמַת חַיִּים מִסְתַּלְקַת מִהַגּוּף, וְהַנְּפֵשׁ נִשְׁאָרַת שָׁם, וְנֵאמַר בְּהַ וַתִּגַּל מְרַגְלוֹתָיו, לְמִי? לְצְדִיק, וְזוֹ בְרִית מִיָּלָה, שֶׁהוּא בּוֹעִז ב"ו ע"ז, תְּקִיף עַל יִצְרוֹ, וַיִּמַּד שֵׁשׁ שְׁעוּרִים וַיִּשֶׁת עֲלֶיהָ, שׁוּקִיו עֲמוּדֵי שֵׁשׁ, שְׂמָה אוֹתָם עֲלֶיהָ לְהִגֵּן עֲלֶיהָ, וּפְרִשׁוּהָ וַתִּלְכְּנָה שְׁתֵּיהֶם, עִם הַשִּׁכְנָה הָעֲלִיּוֹנָה וְהַתַּחְתּוֹנָה, וְעֲלִיָּהֶם נֵאמַר וַתִּקְרָאנָה לֹוֹ הַשִּׁכְנֹת שֵׁם, לְאִמְרֵי יֶלֶד בֶּן לְנַעֲמִי, זֶה הָעֲמוּד הָאִמְצָעִי, שְׁנֵאמַר בּוֹ בְנֵי כְּרִי יִשְׂרָאֵל. כְּשֶׁחָטְאוּ יִשְׂרָאֵל וְגִרְמוּ לְהִסְתַּלְקוֹת הַשִּׁכְנָה, עַל הַשִּׁכְנָה הַתַּחְתּוֹנָה נֵאמַר וַתִּגַּל מְרַגְלוֹתָיו. דְּכַר אַחַר וַתִּלְכְּנָה שְׁתֵּיהֶם, הוּא מְדַבֵּר בְּגוּף וְנַפְשָׁה, וְאִתְבַּחַת הַגּוּף כְּשֶׁהוּא בְּעַל תְּשׁוּבָה, תֵּאמַר הַנְּפֵשׁ אֵלָיו בְּאִשְׁרֵי תְּמוּתֵי אָמוּת וְשֵׁם אֶקְבֵּר, וְלֹא תִזְוִי הַנְּפֵשׁ בְּקַבְרֵי מְמַנּוּ, וְעֲלִיו נֵאמַר בְּהִתְהַלֵּךְךָ תִּנְחָה אוֹתְךָ - בְּעוֹלָם הַיָּהּ, בְּשִׁכְבְּךָ תִּשְׁמֹר עֲלֶיךָ - בְּקַבְרֵי, וְהִקִּיצוֹת - לְתַחֲיִית הַמֵּתִים (לְעוֹלָם הַבָּא), הִיא תְּשִׁיחְךָ - זֶה הַנְּפֵשׁ לְגוּף, וּמְנִירָה הַקְּדוּשָׁה, אִם הַגּוּף לֹא חִזַּר בְּתִשׁוּבָה וְהִחְזִיר עוֹרְףָּה לְתִשׁוּבָה, הַנְּפֵשׁ נִפְרַדַת מִמְּנֹו וְנִקְרָאת עַרְפָּה, וְהַגּוּף הַיָּהּ נֵאבִיד מִשְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת.

אִמְרֵי לֹוֹ: זְקוֹן זְקוֹן, וְהִרֵי כְּמָה קְבָרִים לְחַנְּסִים, וְהִרֵי אִם הַגּוּף

אִמְרֵי לִיָּה סְבָא סְבָא, וְהִיא כְּמָה קְבָרִין לְמַגְנָא, וְהִיא אִם גּוּפָא אִתְאַבִּיד